

**CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ**

București, Piața Valter Mărăcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: support@cncd.org.ro

**HOTĂRÂREA NR. 49
Din 06.02.2013**

Dosar nr.: 526/2012

Petiția nr.: 6011/05.12.2012

Petent: L.T.

Reclamat: I.M.

Obiect: afirmații cu caracter discriminator la adresa religiei catolice pe pagina personală de Facebook

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

1.1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului

1.1.1. L.T. cu domiciliul în loc. ..

1.2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamatului

1.2.1. I.M. cu domiciliul ales la , ...

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Sesizarea petentului vizează afirmațiile cu caracter discriminator la adresa religiei catolice pe pagina personală de Facebook. Petentul consideră discriminatoriu faptul că reclamata a folosit sintagma „pretinsul catolicism”, aducând astfel atingere imaginii întregului grup religios.

III. Procedura de citare

3.1. În temeiul art. 20 alin. 4 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

3.2. Părțile au fost citate pentru termenul stabilit de Consiliu, la data de 14.01.2013, prin adresa nr. 6011/20.12.2012 fiind citat petentul, iar prin adresa nr. 6317/20.12.2012 fiind citată partea reclamată. Părțile au fost absente la audiere. Petentul a transmis la dosar note scrise prin adresa nr. 37/07.01.2013. Partea reclamată a transmis la dosar punctul de vedere cu privire la obiectul petiției prin adresa nr. 133/14.01.2013.

3.3. Procedură legal îndeplinită.

IV. Susținerile părților

4.1. Susținerile petenților

4.1.1. Petentul arată că în data de 30 noiembrie pe contul unui site de socializare (Facebook) al reclamatei, aceasta a publicat un mesaj (o postare) cu următorul conținut: „Poate că ar trebui să fie publicate schimburile de e-mail-uri între colegul meu D.B. și fosta sa studentă, e-mail-uri care au devenit publice demult. Ar putea să fie un momentum, pentru ca femeile să nu mai accepte obiectualizarea și comportamentul abuziv al șefilor lor. Ironia în acest caz este și pretinsul catolicism al colegului meu, D.B.". Petentul atașează și o captură de ecran privind postarea pe care a făcut-o la ora la care a scris sesizarea. Petentul menționează că accesul la această postare era liber, necesar fiind doar un cont Facebook, fără a fi nevoie de vreo conectare specială sau permisiuni speciale între conturile rețelei de socializare. În plus, pentru a demonstra caracterul public al informațiilor apărute pe pagina de Facebook, petentul menționează faptul că postări similare ale reclamatei au apărut în editia online a ziarului Gândul.

4.1.2. Obiectul sesizării este faptul că reclamata a menționat că o persoană, pe care dânsa o bănuiește, poate pe bună dreptate, de relații extramaritale de tip conjugal într-o situație de tip profesor-student, ar fi de confesiune (romano-, greco- sau armeano-) catolică. Menționarea confesiunii de către reclamată nu este doar nenenecară, ci se face pentru a ataca o persoană care poate chiar merită să răspundă pentru faptele sale imorale. Petentul face precizarea că ceea ce reclamata menționează este „pretinsul catolicism" al persoanei cu care este în conflict și nu religiozitatea persoanei care ar dovedi că este un ipocrit. Menționată este tocmai confesiunea, fără ca acest lucru să fie necesar și cu scopul de a ataca persoana în cauză.

4.1.3. O asemenea menționare a confesiunii în contextul unei persoane bănuite de relații extramaritale de tip conjugal aduce prejudicii nu doar persoanei (pe care îl face să pară un ipocrit), ci și întregului grup religios căruia i se prejudiciază imaginea prin faptul că se menționează cu viclenie apartenența confesională a persoanei bănuite de relații de atașament sancționate de morala socială. Această viclenie vine pe fondul realității minoritare a grupului care face ca asemenea afirmații jignitoare să fie și mai greu de contracarat. În final, caracteristicile negative de percepție ajung să fie suportate în mod nedrept de membrii grupului minoritar cu implicații în domeniul integrării lor în societatea mai largă.

4.1.4. În plus, o circumstanță agravantă o constituie faptul că afirmația este făcută de unul dintre cei nouă judecători ai Curții Constituționale a României, o instituție mandatată de Constituția României să fie „garantul respectării Constituției" (art 42 (1)). Reclamata nu se poate debarasa, în special în spațiul deschis și public, de povara acestei responsabilități prin luări de poziție care manifestă fie neglijență în exprimare, fie rea voință în privința afirmațiilor care pot prejudicia imaginea unei confesiuni religioase prin asocierea ei cu o persoană bănuită de comportament imoral.

4.1.5. În fapt, situația pe care o semnalează vine pe fondul unei independențe considerabile în domeniul exprimării opiniilor pe care judecătorii Curții Constituționale o au nu doar în România, ci și peste hotare. Se cuvine ca această independență să rămână în domeniul strict juridic și să nu se răsfrângă asupra altor sfere sociale pentru ca nimeni să nu fie, în mod independent, mai presus de lege. Deși petentul apreciază și nu vrea să descurajeze efortul reclamatei înspre o mai bună comunicare a judecătorilor cu societatea, înspre mai multă transparență a instituțiilor de învățământ, înspre mai puțină ipocrie și înspre sancționarea, chiar și numai socială, a celor cu comportament imoral și poate chiar traumatizant, precum și indignarea domniei sale în fața situației femeilor obiectualizate de șefii lor cu comportament abuziv, folosirea confesiunii religioase a unei anumite persoane pentru a-l ataca nu o împărtășește.

4.2. Punctul de vedere al părții reclamate

4.2.1. Începând cu luna iulie 2012, Curtea Constituțională a României a fost supusă mai multor atacuri politice și mediatice. Aceste atacuri au fost de mare amploare încât au fost calificate de către Comisia Europeană în cadrul Mecanismului de Cooperare și Verificare drept subminare a Curții Constituționale. Comisia de Veneția a considerat aceste atacuri ca fiind fără precedent și Președintele acestei Comisii a publicat două declarații pentru apărarea Curții Constituționale a României. În acest context, la 27 iunie 2012 s-a afirmat că este incompatibilă și a fost supusă controlului ANI care i-a dat în 2 august verdict de compatibilitate. Reclamata menționează că o plângere similară care a fost depusă împotriva sa la Curtea Constituțională a României și a fost retrasă urmare a intervenției Comisiei Europene la 5 iulie 2012. A fost amenințată de multe ori, având pe rolul Parchetului mai multe plângeri. Ultima amenințare a avut loc în luna decembrie a acestui an.

4.2.2. Începând cu luna iunie, a fost supusă multor atacuri mediatice pentru care CNA s-a sesizat din oficiu. În opinia separată formulată de cinci membrii ai CNA, se menționează două emisiuni ale postului TV Antena 3 în care a fost acuzată că este bolnavă psihic. Aceste acuzații au survenit ulterior hotărârii Curții Constituționale prin care se invalida referendumul relativ la demiterea Președintelui Traian Băsescu. Acest tip de acuzație, că ar avea « o boală psihică » menită să repună în cauza capacitatea mea de a fi judecător al Curții Constituționale a atras atenția și presei internaționale, în special presei germane.

4.2.3. Ulterior, a primit mai multe reclamații la CNSAS, la Comisia Juridică a Senatului, Președintele anterior al acestei Comisii solicitându-i la doi ani și mai multe luni cartea de muncă - sugerându-se că nu ar avea vechimea necesară pentru a fi judecător al Curții Constituționale, s-au formulat plângeri penale și în contencios administrativ pentru a sancționa modul în care a votat la referendumul de demitere.

4.2.4. La sfârșitul lunii august a decis să acționeze împotriva celor care au formulat aceste acuzații. Realizând că persoana care a acuzat-o că ar fi « bolnavă psihică » nu o cunoaște și nu îl cunoaște, a înțeles că aceste acuzații nu puteau veni decât de la colegul său de facultate, profesorul D.B., la vremea aceea analist cu cele mai multe apariții la Antena 3 și în publicații Intact, în special în publicația « Ghimpele ».

4.2.5. Începând cu vara lui 1999 când a descoperit nereguli la admiterea în facultate a D.B., în urma căruia acesta și-a dat demisia din funcția de decan al Facultății, D.B. a formulat în permanență la adresa sa acuzația că este « bolnavă psihică ». În intervalul 1999 -2010, interval în care ea a fost mult plecată din țară, D.B. a avut conflicte cu întregul corp profesoral al Facultății de științe politice. Insultele și calomniile lui la adresa colegilor au fost diferite. Tot în acest interval a fost anchetat de OLAF, ancheta a cărui final nu este cunoscut, având în vedere că era de notorietate în Facultate că acele cursuri nu se organizaseră niciodată.

4.2.6. Mai multe memorii au fost depuse la Rectorat împotriva D.B. prin care era acuzat de colegi că a întreținut relații extraconjugale cu o fostă studentă, fapt probat prin corespondența dintre cei doi, și multe abuzuri în Facultate în timp ce deținea diferite funcții, potrivit memoriului pe care îl depun la dosar. Unul dintre primele demersuri pe care le-a făcut este acela de a sesiza Comisia de etică a Universității din București, la începutul lunii septembrie. Din rațiuni pe care nu le cunoaște nici până astăzi această Comisie nu a dat niciun răspuns. Nu este, de altfel, prima dată când Universitatea din București nu reacționează la memoriile depuse împotriva lui D.B.. În acest context, fiind întrebată ce s-a întâmplat cu plângerile pe care le-a depus, a menționat pe Facebook că nu au fost soluționate de Comisia de etică a Universității din București. Cu această ocazie, a menționat și faptul că D.B. are și alte memorii depuse la Universitate, unul relativ la utilizarea fondurilor Facultății de Științe Politice, depus de conducerea Facultății din București, altul pentru faptul că a întreținut relații extraconjugale cu o fostă studentă,

astăzi conferențiar la Universitatea din București. Aceste memorii conțin nu numai fapte care contravin eticii universitare, dar unele pot avea și incidente penale. Ulterior acestui incident produs la sfârșitul lunii noiembrie, D.B. a fost condamnat pentru abateri de la etica universitară de către Consiliul Facultății de Științe Politice.

4.2.7. Referirea sa la « pretinsul catolicism » a lui D.B. a fost făcută în acest context mai larg în care arăta numeroasele memorii și plângeri care au fost depuse de corpul profesoral împotriva acestuia. Referirea apare numai pe Facebook, în declarația la « Gândul» nu apare nicio referire la acest lucru, nici în alte intervenții în presă care au fost făcute cu ocazia acestui incident. Pentru reclamată este în mod evident o referință la valorile morale pe care pretinde a le avea și nu la cultul acestuia. De altfel nici nu a făcut vreo precizare legată de eventualele greco sau romano-catolicism al acestuia. Ar însemna că orice referire la religie într-un context critic ar fi considerată o discriminare. De altfel, pe forumul catolic, mai mulți contribuitori menționează acest lucru. Reclamata nu consideră că această mențiune poate fi considerată o discriminare directă sau indirectă.

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. În fapt, Colegiul director reține că, potrivit înscrisurilor aflate la dosar și a sesizării, astfel cum este formulată, faptele sesizate se încadrează în limitele libertății de exprimare.

5.2.1. În drept, Colegiul director constată că în data de 30 noiembrie reclamata a publicat pe contul unui site de socializare (Facebook) următorul mesaj: *„Poate că ar trebui să fie publicate schimburile de e-mail-uri între colegul meu D.B. și fosta sa studentă, e-mail-uri care au devenit publice demult. Ar putea să fie un momentum, pentru ca femeile să nu mai accepte obiectualizarea și comportamentul abuziv al șefilor lor. Ironia în acest caz este și pretinsul catolicism al colegului meu, D.B.”*

5.2.2. Ordonanța de Guvern nr. 137/2000 privind combaterea și sancționarea tuturilor formelor de discriminare, republicată (în continuare **O.G. nr. 137/2000**) la art. 2 alin. 1 prevede: *„Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”*

5.2.3. Astfel se poate considera discriminare

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept.

5.2.4. Colegiul director constată că există o diferențiere, prin referirile la religia catolică a lui „D.B.”. Criteriul de diferențiere este cel al religiei.

5.2.5. Urmează a se analiza dacă menționarea religiei lui „D.B.” afectează sau nu dreptul la demnitate al petentului, persoană care nu are legături strânse cu „D.B.”, dar care consideră că mesajul afectează dreptul la demnitate al fiecărui catolic. Dreptul la demnitate este garantat inclusiv de **Constituția României**, prin art. 1 alin. 3.

5.2.6. În analiza atingerii dreptului la demnitate este nevoie de stabilirea limitei dintre dreptul la demnitate și libertatea de exprimare. Colegiul director se raportează la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) în domeniu.

5.2.7. Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale (cunoscut în general sub denumirea de **Convenția europeană a drepturilor omului**, în continuare **Convenția**) prevede, la art. 10 alin. 2, limitarea libertății de exprimare: „*Exercitarea acestor libertăți, ce comportă îndatoriri și responsabilități, poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau unor sancțiuni prevăzute de lege care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, apărarea ordinii și prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății sau moralei, protecția reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești.*” Prin urmare, în conformitate cu acest tratat internațional, în Europa libertatea de exprimare nu este un drept absolut. Nu este lipsit de relevanță nici faptul că libertatea de exprimare este singurul drept cu privire la care **Convenția** subliniază: „*comportă îndatoriri și responsabilități*”. Totodată art. 17 al **Convenției** interzice abuzul de drept: „*Nici o dispoziție din prezenta convenție nu poate fi interpretată ca implicând, pentru un stat, un grup, sau un individ, un drept oarecare de a desfășura o activitate sau de a îndeplini un act ce urmărește distrugerea drepturilor sau a libertăților recunoscute de prezenta convenție sau de a aduce limitări mai ample acestor drepturi și libertăți decât acelea prevăzute de aceasta convenție.*”

5.2.8. Curtea Europeană a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) analizează, în ordine, următoarele aspecte:

- existența unei limitări a libertății de exprimare;
- legalitatea restrângerii libertății de exprimare prin
 - existența unei norme juridice care prevede restrângerea;
 - calitatea normei juridice, și anume
 - accesibilitatea;
 - precizitatea;
 - previzibilitatea normei;
- legitimitatea restrângerii, ceea ce trebuie să fie prevăzută de **Convenție** (pentru securitatea națională, integritatea teritorială, siguranța publică, apărarea ordinii, prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății, moralei, reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale, pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești);
- necesitatea restrângerii într-o societate democratică.

5.2.9. În mod evident, orice sancționare a limbajului discriminator, chiar și doar printr-un avertisment de natură contravențională, reprezintă o limitare a libertății de exprimare.

5.2.10. Privind legalitatea restrângerii, situația din România este cât se poate de clară. **Decizia nr. 62 din 18.01.2007 a Curții Constituționale** promovează respectarea dreptului la demnitate; există și o protejare a dreptului la demnitate prin art. 15 al **Ordonanței de guvern nr. 137/2000 privind combaterea tuturor formelor de discriminare**, republicată, accesibilă (prin publicarea în **Monitorul Oficial al României**), cu sancțiuni evidente.

5.2.11. Legitimitatea sancționării este dată, prin nevoia de a proteja, în principal, reputația și drepturile altora, dar se poate invoca, spre exemplu, și siguranța publică, apărarea ordinii, protecția moralei etc.

5.2.12. Necesitatea restrângerii într-o societate democratică este elementul cel mai subiectiv din analiza CEDO. Având în vedere acest fapt, CEDO a elaborat un set de principii aplicabile în domeniu:

- a) libertatea de exprimare constituie unul din fundamentele esențiale ale societății democratice, și una dintre condițiile de bază ale progresului societății și ale

- autorealizării individuale (**HANDYSIDE împotriva REGATULUI UNIT**, nr. 5493/72, 7 decembrie 1976, § 49; **GLIMMERVEEN și HAGENBEEK împotriva OLANDEI**, 8348/78 și 8406/78, 11 octombrie 1979; **LINGENS împotriva AUSTRIEI**, nr. 9815/82, 8 iulie 1986, § 41; **CASTELLS împotriva SPANIEI**, nr. 11798/85, 23 aprilie 1992, § 42; **OTTO-PREMIINGER-INSTITUTE împotriva AUSTRIEI**, nr. 13470/87, 20 septembrie 1994, § 49; **JERSILD împotriva DANEMARCEI** [Marea Cameră], nr. 15890/89, 23 septembrie 1994, § 31; **WINGROVE împotriva REGATULUI UNIT**, nr. 19/1995/525/611, 25 noiembrie 1996, § 52; **INCAL împotriva TURCIEI**, nr. 41/1997/825/1031, 9 iunie 1998, § 46; **FRESSOZ și ROIRE împotriva FRANȚEI** [Marea Cameră], nr. 29183/95, 21 ianuarie 1999, § 45; **CEYLAN împotriva TURCIEI** [Marea Cameră], nr. 23556/94, 8 iulie 1999, § 74; **ERDOĞDU și INCE împotriva TURCIEI**, nr. 25067/94 și 25068/94, 8 iulie 1999, § 47; **GERGER împotriva TURCIEI**, nr. 24919/94, 8 iulie 1999, § 46; **SÜREK și ÖZDEMİR împotriva TURCIEI**, nr. 23927/94 și nr. 24277/94, 8 iulie 1999, § 57/i; **SÜREK împotriva TURCIEI NR. 1**, nr. 26682/95, 8 iulie 1999, § 58; **SÜREK împotriva TURCIEI NR. 4**, nr. 24762/94, 8 iulie 1999, § 54; **OKÇUOĞLU împotriva TURCIEI**, nr. 24246/94, 8 iulie 1999, § 43/i; **ÖZTÜRK împotriva Turciei** [Marea Cameră], nr. 22479/93, 28 septembrie 1999, § 64; **NILSEN și JOHNSEN împotriva NORVEGIEI** [Marea Cameră], nr. 23118/93, 25 noiembrie 1999, § 43; **ŞENER împotriva TURCIEI**, nr. 26680/95, 18 iulie 2000, § 39; **KARKIN împotriva TURCIEI**, nr. 43928/98, 23 septembrie 2003, § 27; **ERDOĞDU împotriva TURCIEI**, nr. 25723/94, 15 iunie 2000, § 52; **ŞENER împotriva TURCIEI**, nr. 26680/95, 18 iulie 2000, § 39; **İBRAHİM AKSOY împotriva TURCIEI**, nr. 28635/95, 30171/96 și 34535/97, 10 octombrie 2000, § 51; **E.K. împotriva TURCIEI**, nr. 28496/95, 7 februarie 2002, § 69; **GÜNDÜZ împotriva TURCIEI**, nr. 35071/97, 4 decembrie 2003, § 37);
- b) libertatea de exprimare nu vizează doar informațiile sau ideile primite favorabil sau considerate a fi inofensive sau indiferente, ci și cele care ofensează, șochează sau incomodează statul sau orice parte a populației; acestea sunt cerințele pluralismului, toleranței și înțelegerii, fără de care nu poate exista o societate democratică; libertatea de exprimare are și excepții, dar care trebuie interpretate în mod strict, iar necesitatea oricărei restrângerii trebuie stabilite în mod convingător (**HANDYSIDE împotriva REGATULUI UNIT**, nr. 5493/72, 7 decembrie 1976, § 49; **GLIMMERVEEN și HAGENBEEK împotriva OLANDEI**, 8348/78 și 8406/78, 11 octombrie 1979; **CASTELLS împotriva SPANIEI**, nr. 11798/85, 23 aprilie 1992, § 42; **OTTO-PREMIINGER-INSTITUTE împotriva AUSTRIEI**, nr. 13470/87, 20 septembrie 1994, § 49; **INCAL împotriva TURCIEI**, nr. 41/1997/825/1031, 9 iunie 1998, § 46; **FRESSOZ și ROIRE împotriva FRANȚEI** [Marea Cameră], nr. 29183/95, 21 ianuarie 1999, § 45; **CEYLAN împotriva TURCIEI** [Marea Cameră], nr. 23556/94, 8 iulie 1999, § 74; **ERDOĞDU și INCE împotriva TURCIEI**, nr. 25067/94 și 25068/94, 8 iulie 1999, § 47; **GERGER împotriva TURCIEI**, nr. 24919/94, 8 iulie 1999, § 46; **SÜREK și ÖZDEMİR împotriva TURCIEI**, nr. 23927/94 și nr. 24277/94, 8 iulie 1999, § 57/ii; **OKÇUOĞLU împotriva TURCIEI**, nr. 24246/94, 8 iulie 1999, § 43/i; **ÖZTÜRK împotriva Turciei** [Marea Cameră], nr. 22479/93, 28 septembrie 1999, § 64; **NILSEN și JOHNSEN împotriva NORVEGIEI** [Marea Cameră], nr. 23118/93, 25 noiembrie 1999, § 43; **ERDOĞDU împotriva TURCIEI**, nr. 25723/94, 15 iunie 2000, § 52; **ŞENER împotriva TURCIEI**, nr. 26680/95, 18 iulie 2000, § 39; **ŞENER împotriva TURCIEI**, nr. 26680/95, 18 iulie 2000, § 39/i; **E.K. împotriva TURCIEI**, nr. 28496/95, 7 februarie 2002, § 69; **KARKIN împotriva TURCIEI**, nr. 43928/98, 23 septembrie 2003, § 27);
- c) exercitarea libertății de exprimare comportă obligații și responsabilități (**HANDYSIDE împotriva REGATULUI UNIT**, nr. 5493/72, 7 decembrie 1976, §

- 49; **GLIMMERVEEN și HAGENBEEK împotriva OLANDEI**, 8348/78 și 8406/78, 11 octombrie 1979); astfel, între altele, în contextul opiniilor religioase și credințelor este legitimat să se includă obligația de a evita pe cât se poate expresii care, în mod gratuit, ofensează alții, profanează sau care reprezintă o ingerință în drepturile lor, care astfel nu contribuie la orice formă de dezbatere publică capabilă de a duce la un progres al relațiilor umane; statele au o marjă de apreciere când reglementează libertatea de exprimare în relație cu afirmații care ofensează convingerile personale, în special cele morale sau religioase (**OTTO-PREMIINGER-INSTITUTE împotriva AUSTRIEI**, nr. 13470/87, 20 septembrie 1994, § 49; **WINGROVE împotriva REGATULUI UNIT**, nr. 19/1995/525/611, 25 noiembrie 1996, § 52; **GÜNDÜZ împotriva TURCIEI**, nr. 35071/97, 4 decembrie 2003, § 37);
- d) în cazul moralității nu este posibil să se ajungă la un concept uniform european privind semnificația religiei în societate; chiar și în interiorul unui stat pot exista variații ale conceptului; prin urmare nu este posibil să se ajungă la o definiție comprehensivă privind ce reprezintă o limitare permisibilă a libertății de exprimare dacă exprimarea se îndreaptă împotriva sentimentului religios al altora; o marjă de apreciere trebuie lăsat prin urmare autorităților naționale în a stabili necesitatea unei astfel de limitări; această situație însă nu exclude o supervizare din partea CEDO (**OTTO-PREMIINGER-INSTITUTE împotriva AUSTRIEI**, nr. 13470/87, 20 septembrie 1994, § 50; **WINGROVE împotriva REGATULUI UNIT**, nr. 19/1995/525/611, 25 noiembrie 1996, § 58);
- e) îndatoririle și responsabilitățile legate de exercitarea libertății de exprimare au o semnificație specială în situații de conflict sau de tensiuni, o grijă particulară trebuie manifestată față de vehicularea prin presă a limbajului urii sau a promovării violenței (**SÜREK și ÖZDEMİR împotriva TURCIEI**, nr. 23927/94 și nr. 24277/94, 8 iulie 1999, § 63; **SÜREK împotriva TURCIEI NR. 4**, nr. 24762/94, 8 iulie 1999, § 60; **ŞENER împotriva TURCIEI**, nr. 26680/95, 18 iulie 2000, § 42)
- f) toleranța și respectarea demnității umane constituie fundamentul democrației și societății pluraliste, prin urmare este necesar ca în societățile democratice să se sancționeze sau chiar să se prevină orice formă de expresii care diseminează, incită, promovează sau justifică ura bazată pe intoleranță, cu condiția ca orice formalitate, condiție, restricție sau amendă impusă să fie proporțională cu legitimitatea invocată (**GÜNDÜZ împotriva TURCIEI**, nr. 35071/97, 4 decembrie 2003, § 40);
- g) art. 17 al **Convenției** previne ca grupurile totalitare sau persoanele care incită la ură rasială să exploateze în propriul interes principiile enunțate, întrucât scopul acestor grupări este de a distruge drepturile și libertățile; această prevedere se referă și la activitățile politice (**GLIMMERVEEN și HAGENBEEK împotriva OLANDEI**, 8348/78 și 8406/78, 11 octombrie 1979; **OHENSBERGER împotriva AUSTRIEI**, nr. 21318/93, 2 septembrie 1994);
- h) abuzul cu libertatea de exprimare nu este compatibil cu democrația și drepturile omului, încalcă drepturile altora (**WITZSCH împotriva GERMANIEI**, nr. 7485/03, 13 decembrie 2005);
- i) anumite expresii concrete reprezintă un limbaj al urii, care pot insulta indivizi sau grupuri de persoane, iar aceste expresii nu se bucură de protecția articolului 10 al **Convenției** (**JERSILD împotriva DANEMARCEI** [Marea Cameră], nr. 15890/89, 23 septembrie 1994, § 35; **GÜNDÜZ împotriva TURCIEI**, nr. 35071/97, 4 decembrie 2003, § 41);
- j) atacurile vehemente împotriva grupurilor religioase sau etnice sunt incompatibile cu valorile proclamate și garantate de Convenție, și anume toleranța, pacea socială și nediscriminarea (**NORWOOD împotriva REGATULUI UNIT**, nr. 23131/03,

- 16 noiembrie 2004, **IVANOV împotriva Rusiei**, nr. 35222/04, 20 februarie 2007);
- k) se poate invoca necesitatea restrângerii libertății de exprimare în situația în care există o nevoie publică urgentă; statele au o anumită marjă de apreciere privind existența nevoii, dar această apreciere se completează cu supervizarea europeană atât a legislației cât și a modului de aplicare al legislației de instanțele independente; CEDO este împuternicit să ofere interpretarea în ce măsură restricția sau sancționarea este reconciliabilă cu libertatea de exprimare (**HANDYSIDE împotriva Regatului Unit**, nr. 5493/72, 7 decembrie 1976, § 49; **LINGENS împotriva Austriei**, nr. 9815/82, 8 iulie 1986, § 39; **OTTO-PREMIINGER-INSTITUTE împotriva Austriei**, nr. 13470/87, 20 septembrie 1994, § 50; **WINGROVE împotriva Regatului Unit**, nr. 19/1995/525/611, 25 noiembrie 1996, § 53; **INCAL împotriva Turciei**, nr. 41/1997/825/1031, 9 iunie 1998, § 52; **LEHIDEUX și ISORNI împotriva Franței**, nr. 55/1997/839/1047, 23 septembrie 1998, § 51; **FRESSOZ și ROIRE împotriva Franței** [Marea Cameră], nr. 29183/95, 21 ianuarie 1999, § 45; **CEYLAN împotriva Turciei** [Marea Cameră], nr. 23556/94, 8 iulie 1999, § 74; **ERDOĞDU și INCE împotriva Turciei**, nr. 25067/94 și nr. 25068/94, 8 iulie 1999, § 47; **GERGER împotriva Turciei**, nr. 24919/94, 8 iulie 1999, § 46; **SÜREK și ÖZDEMİR împotriva Turciei**, nr. 23927/94 și nr. 24277/94, 8 iulie 1999, § 57/iii; **SÜREK împotriva Turciei NR. 1**, nr. 26682/95, 8 iulie 1999, § 58; **SÜREK împotriva Turciei NR. 4**, nr. 24762/94, 8 iulie 1999, § 54; **OKÇUOĞLU împotriva Turciei**, nr. 24246/94, 8 iulie 1999, § 43/ii; **ÖZTÜRK împotriva Turciei** [Marea Cameră], nr. 22479/93, 28 septembrie 1999, § 64; **NILSEN și JOHNSEN împotriva Norvegiei** [Marea Cameră], nr. 23118/93, 25 noiembrie 1999, § 43; **NEWS VERLAGS GMBH & CoKG împotriva Austriei**, nr. 31457/96, 11 ianuarie 2000, § 52; **ERDOĞDU împotriva Turciei**, nr. 25723/94, 15 iunie 2000, § 53; **ŞENER împotriva Turciei**, nr. 26680/95, 18 iulie 2000, § 39; **ŞENER împotriva Turciei**, nr. 26680/95, 18 iulie 2000, § 39; **İBRAHİM AKSOY împotriva Turciei**, nr. 28635/95, 30171/96 și 34535/97, 10 octombrie 2000, § 53; **E.K. împotriva Turciei**, nr. 28496/95, 7 februarie 2002, § 71; **KARKIN împotriva Turciei**, nr. 43928/98, 23 septembrie 2003, § 29-30; **GÜNDÜZ împotriva Turciei**, nr. 35071/97, 4 decembrie 2003, § 38);
- l) în exercitarea supervizării, CEDO analizează atât conținutul cât și contextul afirmațiilor în cauză; restrângerea trebuie să fie proporțională cu legitimitatea restrângerii, autoritățile trebuie să justifice relevanța și suficiența lor (**JERSILD împotriva Danemarcei** [Marea Cameră], nr. 15890/89, 23 septembrie 1994, § 31; **INCAL împotriva Turciei**, nr. 41/1997/825/1031, 9 iunie 1998, § 52; **LEHIDEUX și ISORNI împotriva Franței**, nr. 55/1997/839/1047, 23 septembrie 1998, § 51; **FRESSOZ și ROIRE împotriva Franței** [Marea Cameră], nr. 29183/95, 21 ianuarie 1999, § 45; **ERDOĞDU și INCE împotriva Turciei**, nr. 25067/94 și 25068/94, 8 iulie 1999, § 47; **GERGER împotriva Turciei**, nr. 24919/94, 8 iulie 1999, § 46; **SÜREK împotriva Turciei NR. 1**, nr. 26682/95, 8 iulie 1999, § 58; **SÜREK împotriva Turciei NR. 4**, nr. 24762/94, 8 iulie 1999, § 54; **OKÇUOĞLU împotriva Turciei**, nr. 24246/94, 8 iulie 1999, § 43/iii; **ÖZTÜRK împotriva Turciei** [Marea Cameră], nr. 22479/93, 28 septembrie 1999, § 64; **NILSEN și JOHNSEN împotriva Norvegiei** [Marea Cameră], nr. 23118/93, 25 noiembrie 1999, § 43; **NEWS VERLAGS GMBH & CoKG împotriva Austriei**, nr. 31457/96, 11 ianuarie 2000, § 52; **ŞENER împotriva Turciei**, nr. 26680/95, 18 iulie 2000, § 39); trebuie să existe o proporționalitate între impactul afirmației sancționate și sancțiune (**LINGENS împotriva Austriei**, nr. 9815/82, 8 iulie 1986, § 40; **GERGER împotriva Turciei**, nr. 24919/94, 8 iulie 1999, § 50; **ŞENER împotriva Turciei**, nr. 26680/95, 18 iulie 2000, § 39); orice formalitate, condiție, restricție sau penalitate impusă

- considerată a fi necesară într-o societate democratică pentru sancționarea sau chiar prevenirea atacurilor indecente asupra obiectelor venerației religioase trebuie să fie proporționată cu scopul legitim urmărit (**OTTO-PREMIER-INSTIUTE împotriva AUSTRIEI**, nr. 13470/87, 20 septembrie 1994, § 49);
- m) **Convenția** nu lasă prea mult spațiu restricțiilor în domeniul discursurilor politice sau discursurilor care ating interesul general; permisivitatea privind criticile față de guvern trebuie să fie mai pronunțată decât privind cetățeni privați, chiar și politicieni; într-un sistem democratic acțiunile guvernului trebuie urmărite îndeaproape nu doar de către autoritățile legislative și judiciare, dar și de opinia publică; poziția dominantă ce ocupă guvernul îi recomandă să nu utilizeze sancțiunile penale, întrucât are alte posibilități de a răspunde la atacuri și critici injuste; autorităților competente ale statului rămân suficiente posibilități de a adopta, în calitatea lor de garanți ai ordinii publice, măsuri de sancționare adecvate fără ca acestea să devină excesive; totuși în situația în care afirmațiile incită la violență împotriva unor persoane sau oficiali ori împotriva unui segment al societății, autoritățile statului se bucură de o apreciere mai largă când examinează necesitatea restrângerii libertății de exprimare (**CASTELLS împotriva SPANIEI**, nr. 11798/85, 23 aprilie 1992, § 42; **WINGROVE împotriva REGATULUI UNIT**, nr. 19/1995/525/611, 25 noiembrie 1996, § 58; **INCAL împotriva TURCIEI**, nr. 41/1997/825/1031, 9 iunie 1998, § 54; **GERGER împotriva TURCIEI**, nr. 24919/94, 8 iulie 1999, § 46; **SÜREK și ÖZDEMİR împotriva TURCIEI**, nr. 23927/94 și nr. 24277/94, 8 iulie 1999, § 60; **SÜREK împotriva TURCIEI NR. 1**, nr. 26682/95, 8 iulie 1999, § 61; **SÜREK împotriva TURCIEI NR. 4**, nr. 24762/94, 8 iulie 1999, § 57; **OKÇUOĞLU împotriva TURCIEI**, nr. 24246/94, 8 iulie 1999, § 46; **ERDOĞDU împotriva TURCIEI**, nr. 25723/94, 15 iunie 2000, § 62; **ŞENER împotriva TURCIEI**, nr. 26680/95, 18 iulie 2000, § 40; **İBRAHİM AKSOY împotriva TURCIEI**, nr. 28635/95, 30171/96 și 34535/97, 10 octombrie 2000, § 52; **E.K. împotriva TURCIEI**, nr. 28496/95, 7 februarie 2002, § 70; **KARKIN împotriva TURCIEI**, nr. 43928/98, 23 septembrie 2003, § 28);
- n) libertatea de exprimare are o importanță specială pentru politicieni sau persoanele alese ca reprezentanții unui electorat, care trebuie să-și atragă atenția asupra preocupării lor; limitarea libertății de exprimare pentru un politician aflat în opoziție sau pentru un parlamentar solicită un examen mai temeinic din partea CEDO (**CASTELLS împotriva SPANIEI**, nr. 11798/85, 23 aprilie 1992, § 42; **INCAL împotriva TURCIEI**, nr. 41/1997/825/1031, 9 iunie 1998, § 46);
- o) fără dubii, libertatea discursului politic nu este absolut prin natura sa, statele pot introduce restricții și sancțiuni, CEDO având rolul final de a analiza compatibilitatea acestor măsuri cu libertatea de exprimare (**INCAL împotriva TURCIEI**, nr. 41/1997/825/1031, 9 iunie 1998, § 53)
- p) presa joacă un rol esențial într-o societate democratică; deși nu trebuie să treacă de anumite limite, cum ar fi privind securitatea națională, integritatea teritorială, amenințarea cu violență, prevenirea dezordinii și criminalității, respectarea reputației și drepturilor altora, necesitatea de a preveni transmiterea unor informații confidențiale, are sarcina de a oferi — într-o manieră conformă cu obligațiile și responsabilitățile sale — informații și idei de interes public, în particular în chestiuni politice, inclusiv cele care divid societatea dar și cele care prezintă justiția; libertatea presei reprezintă unul din cele mai bune posibilități de a crea o opinie privind ideile și atitudinile liderilor politici; libertatea jurnalistică acoperă posibila recurgere la un grad de exagerare, chiar și provocare (**LINGENS împotriva AUSTRIEI**, nr. 9815/82, 8 iulie 1986, § 41-42; **CASTELLS împotriva SPANIEI**, nr. 11798/85, 23 aprilie 1992, § 42; **DE HAES și GIJSELS împotriva**

- BELGIEI, nr. 19983/92, 24 februarie 1997, § 37; **FRESSOZ și ROIRE împotriva FRANȚEI** [Marea Cameră], nr. 29183/95, 21 ianuarie 1999, § 45; **SÜREK și ÖZDEMİR împotriva TURCIEI**, nr. 23927/94 și nr. 24277/94, 8 iulie 1999, § 58; **SÜREK împotriva TURCIEI NR. 1**, nr. 26682/95, 8 iulie 1999, § 59; **SÜREK împotriva TURCIEI NR. 4**, nr. 24762/94, 8 iulie 1999, § 55; **OKÇUOĞLU împotriva TURCIEI**, nr. 24246/94, 8 iulie 1999, § 44; **ERDOĞDU împotriva TURCIEI**, nr. 25723/94, 15 iunie 2000, § 52; **ŞENER împotriva TURCIEI**, nr. 26680/95, 18 iulie 2000, § 41);
- q) presa nu are doar dreptul ci și obligația de a prezenta informații de interes public conform dreptului publicului de a primi aceste informații (**JERSILD împotriva DANEMARCEI** [Marea Cameră], nr. 15890/89, 23 septembrie 1994, § 31);
- r) nu se protejează doar informația în sine, dar și forma prin care se aduce la cunoștința opiniei publice (**JERSILD împotriva DANEMARCEI** [Marea Cameră], nr. 15890/89, 23 septembrie 1994, § 31);
- s) stabilirea pedepselor este în principiu de competența instanțelor naționale, CEDO consideră totuși că aplicarea pedepsei închisorii pentru o infracțiune în domeniul presei nu este compatibilă cu libertatea de exprimare a jurnaliștilor, decât în circumstanțe excepționale, mai ales atunci când au fost grav afectate alte drepturi fundamentale, ca de exemplu în cazul utilizării limbajului urii sau incitării la violență (**CUMPĂNĂ și MAZĂRE împotriva ROMÂNIEI**, nr. 33348/96, 17 decembrie 2004, § 115);
- t) principiile privind libertatea de exprimare vizează și funcționarii publici, deși este legitimat ca statul să impună față de ei obligația discreției, ținând cont de statutul lor special (**AHMED și alții împotriva REGATULUI UNIT**, nr. 65/1997/849/1056, 2 septembrie 1998, § 56).

5.2.13. În hotărârile sale CEDO nu se bazează doar pe Convenție, se referă și la **Carta Națiunilor Unite** (paragraful 2 din *Preambul*, art. 1 alin. 3, art. 13 alin. 1, art. 55 lit. c și art. 76 lit. c), **Declarația universală a drepturilor omului** (art. 1, 2 și 7), **Convenția internațională privind drepturile civile și politice** (art. 2 alin. 1, art. 20 alin. 2, art. 26), **Convenția internațională privind eliminarea tuturor formelor de discriminare rasială** (art. 4 și 5), **Recomandarea nr. R (97) 20 a comitetului de miniștri către statele membre cu privire la „discursul de ură”, Recomandarea de politică generală nr. 7 privind legislația națională referitoare la combaterea rasismului și a discriminării rasiale.**

5.2.14. În luarea deciziei Colegiul director ține cont și de art. 30 al **Consituției României** care asigură libertatea de exprimare, prevede și limitele acestei libertăți:

„(6) Libertatea de exprimare nu poate prejudicia demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei și nici dreptul la propria imagine.

(7) Sunt interzise de lege defăimarea țării și a națiunii, îndemnul la război, de agresiune, la ură națională, rasială, de clasă sau religioasă, incitarea la discriminare, la separatism teritorial sau la violență publică, precum și manifestările obscene, contrare bunelor moravuri.”

5.2.15. Decizia nr. 62 din 18.01.2007 a Curții Constituționale consideră că dreptul la demnitate este una dintre valorile supreme, iar lezarea acestui drept poate fi sancționată chiar și penal: „Obiectul juridic al infracțiunilor de insultă și calomnie, prevăzute de art. 205 și, respectiv, art. 206 din Codul penal, îl constituie demnitatea persoanei, reputația și onoarea acesteia. Subiectul activ al infracțiunilor analizate este necircumstanțiat, iar săvârșirea lor se poate produce direct, prin viu grai, prin texte publicate în presa scrisă sau prin mijloacele de comunicare audiovizuale. Indiferent de modul în care sunt comise și de calitatea persoanelor care le comit — simpli cetățeni, oameni politici, ziarști etc. —, faptele care formează conținutul acestor infracțiuni

lezează grav personalitatea umană, demnitatea, onoarea și reputația celor astfel agresați. Dacă asemenea fapte nu ar fi descurajate prin mijloacele dreptului penal, ele ar conduce la reacția de facto a celor ofensați și la conflicte permanente, de natură să facă imposibilă conviețuirea socială, care presupune respect față de fiecare membru al colectivității și prețuirea în justa măsură a reputației fiecăruia. De aceea, valorile menționate, ocrotite de Codul penal, au statut constituțional, demnitatea omului fiind consacrată prin art. 1 alin.(3) din Constituția României ca una dintre valorile supreme.”

5.2.16. Aplicând principiile CEDO, Colegiul director constată că nu s-au depășit limitele libertății de exprimare. Afirmarea petentei nu este negativă la adresa persoanelor catolice; din contră, consideră că au principii morale înalte. „D.B.” este criticat pentru nerespectarea acestor norme, și nu din cauza religiei ar avea norme de conduită criticabile. Colegiul director constată totodată că „D.B.” este o persoană publică, religia lui fiind de notorietate. Conform celor arătate la pct. 5.13, lit. c, fapta ar reprezenta o încălcare a dreptului la demnitate dacă ar ofensa în mod gratuit o comunitate religioasă, fără să contribuie la o dezbatere publică capabilă de a duce la un progres al relațiilor umane. Discuția privind posibile relații intime dintre un cadru universitar și studentele lui ridică probleme morale care pot fi dezbătute în public și pot duce la un progres al societății (spre exemplu prin introducerea unor prevederi în regulamentele interne ale universităților privind interzicerea relațiilor intime dintre profesori și studenți).

5.2.17. Totodată Colegiul director consideră neadekvată menționarea religiei lui „D.B.” în contextul unor tensiuni existente între cultul ortodox majoritar și cultul catolic minoritar. Prin urmare Colegiul director constată că faptele prezentate în petiție nu reprezintă discriminare conform prevederilor **O.G. nr. 137/2000**, republicată.

Opinie concurentă exprimată de Ioana Cazacu, Claudia Stanciu, Cristian Jura

5.2.18. În analiza obiectului petiției depusă soluționării, corelativ aspectelor invocate în cauză, la fel cum a statuat Curtea Europeană a Drepturilor Omului, „discriminarea este tratarea diferită, fără o justificare obiectivă și rezonabilă a unor persoane aflate în situație similară. (vezi CEDO, cauza WILLIS împotriva REGATULUI UNIT, nr. 36042/97, § 48, *ECHR 2002IV*). Raportat la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului pentru a defini limita dintre libertatea de exprimare și dreptul la demnitate. Jurisprudența CEDO arată că o declarație factuală neadekvată, care afectează dreptul la demnitate, depășește limitele libertății de exprimare (cazul McVICAR împotriva REGATULUI UNIT, *Cererea nr. 46311/99, Decizia din 07.05.2002*, cazul STRÂNGU și SCUTELNICU împotriva ROMÂNIEI, *Cererea nr. 53899/00, Decizia din 31.01.2006*).

5.2.19. La orice analiză privind restricția unui drept, trebuie verificate trei elemente componente ale restricției: (a) să fie prevăzută de lege, (b) să aibă un scop legitim și (c) să fie necesară într-o societate democratică. În cazul în care există un conflict între două drepturi (în cazul de față între libertatea de exprimare și dreptul la demnitate), trebuie analizate cele trei elemente ale restricției pentru fiecare drept în parte. Privind libertatea de exprimare, garantată prin art. 30 al *Constituției României*, restricția: (a) este prevăzută de lege (chiar însăși de *Constituția României*, art. 30 alin. 6 și 7, dar și de art. 15 al **O.G. 137/2000**, republicată), (b) are un scop legitim protejând dreptul la demnitate, (c) este necesară într-o societate democratică.

5.2.20. *Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale* (cunoscută în general sub denumirea de *Convenția europeană a drepturilor omului*, denumită în continuare *Convenția*) prevede, la art. 10 alin. 2 „*Exercitarea acestor libertăți, ce comportă îndatoriri și responsabilități, poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau unor sancțiuni prevăzute de lege care constituie măsuri*

necesare, într-o societate democratică, pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, apărarea ordinii și prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății sau moralei, protecția reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești.” Acest alineat autorizează limitările libertății de exprimare în scopurile protecției reputației, onoarei sau drepturilor unei persoane. Prin urmare, reprimarea defăimării constituie un scop legitim al Convenției.

5.2.21. În anumite împrejurări termenul „catolic” poate avea un caracter neutru, însă circumstanțele concrete, contextul, modalitatea în care este utilizat și consecințele produse sub aspectul demnității, pot conferi natura discriminatorie unei asemenea asocieri. Întrebarea care se naște în legătură cu utilizarea acestei sintagme este legată de legitimitatea unei asemenea imputații. (jurisprudența CNCD - Hotărârea nr. 183/2011 și Hotărârea nr. 384/2008 privind folosirea terminologiei „rom/țigăni”)

5.2.22. Caracterul public al contextului în care au fost făcute afirmațiile - pagina de Facebook - sub aspectul conținutului și al efectului creat ar putea constitui un comportament în legătură cu apartenența religioasă, respectiv asocierea cu apartenența religioasă de natura a conduce la crearea unui cadru ofensiv, chiar dacă se referă și numai la crearea unui cadru ofensiv în propria comunitate.

5.2.23. Referirile de natură religioasă în contextul relațiilor intime cu o studentă nu sunt capabile de a conduce la un progres al relațiilor umane, ci mai degrabă de a genera rumoare socială concretizată prin petiții de acest gen.

5.2.24. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a decis că, atunci când este vorba despre un magistrat de rang înalt, „drepturile și responsabilitățile” sale în privința exercițiului libertății de exprimare au o importanță deosebită. De altfel și “Codul deontologic al magistratilor” prevede în “Capitolul II: PROMOVARA SUPREMAȚIEI LEGII la Art. 11: „Atât în cursul procedurilor care se desfășoară înaintea lor, cât și în afara acestora magistrații sunt datori să nu manifeste, în nici un mod, vreo prejudecată legată de rasa, sexul, religia, naționalitatea, statutul socio-economic și cultural al unei persoane”, și în “Capitolul V: DEMNITATEA ȘI ONOAREA PROFESIEI DE MAGISTRAT la Art.21: „Magistrații trebuie să apere prestigiul puterii judecătorești printr-o comportare adecvată în relațiile cu justițiabilii, cu colegii, cu reprezentanții celorlalte organe ale statului, cu întregul corp social.”

5.2.25. În contextul progresului social, dar și al canalelor de comunicare, ar fi absurd să se interzică unui magistrat să-și exprime opinia cu privire la diferite aspecte de natură profesională sau socială. De altfel, această tematică a fost abordată de mai mulți magistrați care, prin publicarea mai multor articole încearcă să pună în concordanță cu contextul progresului social, limitele pe care un magistrat trebuie să le respecte în exprimarea opiniilor publice cu caracter personal. *“Din ce în ce mai mulți magistrați se implică în discuțiile în mediul virtual, fie că au ca obiect chestiuni profesionale, legate de deontologie, funcționarea justiției, starea sistemului judiciar, fie că privesc jurisprudența într-o anumită materie sau doar hobby-uri. D-na prof. univ. dr. E.S.T., membru al Consiliului Superior al Magistraturii, a concluzionat (...) că, din punctul de vedere al magistraților, obligația de rezervă ce le este impusă nu poate suprima libertatea de gândire și de exprimare, însă interzice, totuși, orice exprimări critice scandaloase, de natură să submineze încrederea și respectul pe care funcția lor ar trebui să le inspire justițiabililor. Magistrații trebuie să-și exprime opiniile într-o manieră prudentă, măsurat, deoarece obligația de imparțialitate de care sunt ținuți trebuie să satisfacă exigențele serviciului public căruia îi asigură funcționalitatea. judecător D.C., director al Revistei Forumul judecătorilor”*

5.2.26. Cu toate că fapta nu intra sub incidența prevederilor art. 2 (1), din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată,

suntem de părere că persoanele publice au obligația la un plus de atenție în modul de exprimare dat fiind impactul pe care exprimările lor îl au. Recomandarea este valabilă și pentru doamna judecător M..

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu 5 voturi pentru opinia majoritară și 3 voturi pentru opinia concurentă** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Faptele prezentate nu sunt fapte de discriminare potrivit prevederilor O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată

2. Clasarea dosarului

3. Se va răspunde părților în sensul celor hotărâte;

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

CAZACU IOANA – Membru

HALLER ISTVAN – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

PANFILE ANAMARIA – Membru

STANCIU CLAUDIA SORINA - Membru

VASILE ALEXANDRU VASILE – Membru

Motivele de fapt și de drept redactate de H.I. și C.I.
Tehnoredactat D.D.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor faptelor de discriminare** și **Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.